

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „J. Jonyno ecofirma“
Antakalnio g. 42-42, Vilnius

2017-11-21 Nr. (28.5)-A4-12010
Į 2017-10-26 Nr. 17-10-04

ATRANKOS IŠVADA DĖL MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS RIMUČIŲ II SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO NAUJO PLOTO NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją atrankai pateikė – UAB „J. Jonyno ecofirma“, Antakalnio g. 42-42, Vilnius, 10304, mob. tel. 8-686-31513, telefaksas 8-5-2437734, el. p.: ecofirma@ecofirma.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Bebrusai“, Vilniaus g. 102, 33114 Molėtai, tel. 8-383-42975; fax: 8-383-42968, el. p.: bebrusai@gisnet.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Molėtų rajono savivaldybės Rimučių II smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto naudojimas.

Planuojama ūkinė veikla (toliau- PŪV) atitinka planuojamą ūkinę veiklą, nurodytą Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo rūšių sąrašo 2.3 punkte – kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha).

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Molėtų r. sav., Luokesos sen., Kaližų k., 5 km į pietvakarius nuo Molėtų, 1 km į vakarus nuo kelio Molėtai – Giedraičiai.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas – Planuojamas naudoti Rimučių II smėlio ir žvyro telkinio naujas 9,77 ha plotas, patenka į išžvalgytą 42,8 ha ploto naudingųjų iškasenų telkinį. PŪV plote žvyro ir smėlio išteklių išžvalgyti detalčiai bei 2017-03-28 aprobuoti Lietuvos geologijos tarnybos prie LR aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymu Nr.1-68. UAB „Bebrusai“ smėlio ir žvyro kasybai planuojamas naudoti plotas perimetru (išskyrus vakarinę dalį) apjuosia UAB „Dagesta“ eksploatuojamą 9,9 ha ploto Rimučių II smėlio ir žvyro telkinio karjerą. Naujo 9,77 ha ploto kasybos sklypo teritorijos šiaurinėje, rytinėje ir dalinai pietrytinėje dalyse atskiri žemės sklypai nesuformuoti, šią teritorijos dalį nuosavybės teise valdo Lietuvos Respublika. Planuojamo naudoti ploto pietiniu ir pietrytiniu pakraščiu nutiesta vietinė 10 kV orinė elektros perdavimo linija. Pagal dar sovietmečiu rengtus planus ji turėjo aprūpinti veikiančio karjero įrenginius elektros energija. Tačiau ši elektros tiekimo linijos atšaka nuo pat jos įrengimo (apie 1988 m.) nebuvo ir nėra naudojama. Kadangi ši elektros perdavimo linija bei jos atramos nėra įtrauktos į AB ESSO turto balansą, UAB „Bebrusai“ įsipareigoja 10 kV elektros liniją demontuoti, o jos atramas iš telkinio naujo ploto pašalinti. Iki 0,1 km atstumu nuo PŪV teritorijos yra trys epizodiškai gyvenamos Kaližų kaimo sodybos. Artimiausia nuo piečiausio planuojamo karjero taško nutolusi per 50 m į pietus. Kitos dvi sodybos nuo išteklių apskaičiavimo kontūro rytinio pakraščio nutolusios per 80 m ir 100 m. Šiaurinę ir pietinę planuojamas eksploatuoti naujas telkinio dalis kerta žvyruotas vietinės reikšmės keliukas. PŪV metu numatoma, jog iškasus naudingą telkinio klodą, šį kelią nutiesti sausu iškasto karjero dugnu. Tai leistų racionaliai, be nuostolių panaudoti žvyro ir smėlio išteklius, o taip pat šitai būtų priimtina ir rekultivuoto ploto reljefo skaidos bei vietos gyventojų susisiekiimo bei saugos požūriais. Šie sprendiniai bus detalizuoti

rengiant teritorijos planavimo dokumentus bei telkinio naujų plotų naudojimo planą. Inžineriniai tinklai smėlio ir žvyro gavybos metu praktiškai nereikalingi. Numatomas tik prisijungimas prie šalia kasybos sklypo esančios orinės elektros perdavimo linijos – elektros energijos tiekimui (apšvietimas ir šildymas) į laikiną administracinės – buitinės paskirties kilnojamą konteinerinio tipo vagonėlį. Ties išvažiavimu iš planuojamos ūkinės veiklos vietos, greta esančiame eksploatuojamame Rimučių II žvyro karjere, šalia laikino administracinės buitinės paskirties kilnojamo konteinerinio tipo vagonėlio jau yra įrengtos automobilinės svarstyklės, kurios užtikrina patikimą realizuojamos išgautos žaliavos apskaitą. Tarpusavio susitarimu tarp UAB „Bebrusai“ ir UAB „Dagesta“ šiomis svarstyklėmis planuojama naudotis ir eksploatuojant naujus telkinio plotus, taip išvengiant naujų svarstyklių įrengimo.

Naudingųjų iškasenų (smėlio ir žvyro) gavyba planuojama 9,77 ha plote, kuriame yra 710 tūkst. m³ žvyro ir 25 tūkst. m³ smėlio išteklių. Gaminama produkcija - žvyro ir smėlio gruntai, tinkantys kelių tiesimo darbams (šalčiui atspariems, drenažiniams sluoksniams įrengti bei sankasoms supilti) pagal LST 1331:2015 „Automobilių kelių gruntai. Klasifikacija“ reikalavimus. Taip pat bus gaminami smėlio bei žvyro gruntai statybos darbams (skiedinių ir betono užpildų gamybai) ir gruntas aplinkos tvarkymo darbams.

Naudingųjų iškasenų gavybai planuojamas naudoti ekskavacijos būdas, išgauti gruntai bus pervežami autotransportu. Planuojamos metinės gavybos apimtys - 40 tūkst. m³/metus. Planuojama frakcionuoti 50 % išgaunamos žaliavos. Frakcionuoto gargždo (frakcija ≥ 16 mm) susidarys 2,24 tūkst. m³/metus. Visi žvyro kasimo, sijojimo, pakrovimo bei transportavimo įrenginiai bus mobilūs. Kasybos darbuose planuojama naudoti techninė įranga: buldozeris DZ 110A, ekskavatorius LIEBHERR A 900 C Litronic, ekskavatorius JCB JS220 LR, frontalinis krautuvus KAWASAKI 80 ZV (kaušo tūris 3,6 m³), autosavivartis MAN 26.422, autosavivartis MAN 19.463, sijotuvus Terex-FINLAY 683 Supertrack, trupintuvus Kleeman Mobirex MR 110 EVO. Pasiruošimo kasybai metu bus nuimtos dangą sudarančios nuogulos. Dirvožemio nuėmimui bus naudojamas buldozeris. Dirvožemis etapais iš telkinio centrinės dalies nuo 50 m pločio pakraštinės juostos bus sustumiamas į pylimus, išsidėsčiusius kasybos sklypo pakraščiuose, iš telkinio išorės paliekant 5 m pločio laisvą nejudinamą juostą, kuri skirta pravažiuoti buldozeriui kasavietės šlaitų nulėkštinimui kai bus baigta žvyro gavyba. Dirvožemio pylimo aukštis sieks 3,0 m, pagrindo plotis 12 m. Dirvožemis vykdant žvyro kasybos darbus nuo planuojamo naudoti ploto nuimamas etapais nuo 1 ha kasybos sklypo ploto- vieno etapo metu nuimama 2300 m³ dirvožemio. Kitos dangos nuogulos vidinėje planuojamo naudoti ploto dalyje (apribotoje dirvožemio pylimais) buldozeriu sustumiamos į laikinus pylimus, iš kurių frontaliu krautuvu pakraunamos į autosavivarčius, kuriais gabenamos į metinės gavybos plotų pakraščius. Iš pervežto nuodangos grunto formuojami pylimai. Naudingą klodą (smėlį ir žvyrą) numatoma kasti viena – dviem, ar prireikus trim (kur slūgso apvandenintas klodas) gavybos pakopomis - sausas ir apvandenintas naudingi sluoksniai bus kasami atskirai. Sauso žvyro sluoksnis kinta nuo 3,4 iki 13,8 m storio, vidutinis 6,5 m. Vidutinis apvandeninto žvyro sluoksnio storis - 1,7 m. Kasybos sklypo šiaurinėje dalyje palei greta eksploatuojamą karjerą įrengiama įsipjovimo tranšėja. Nuo jos koncentriškas gavybos darbų frontas slinks pietų kryptimi (tiek pirmoje, tiek antroje sauso smėlio ir žvyro kasybos pakopoje). Tiesioginiam sauso smėlio ir žvyro kasimui nuo šlaito bei pakrovimui į autotransportą bus naudojamas ekskavatorius bei frontalinis krautuvus, o kasimui nuo šlaito papėdės ir perkėlimui iki sijojimo įrangos - frontalinis krautuvus. Karjere išgautos žaliavos frakcionavimui bus naudojamas sijotuvus. Kadangi visa ši įranga mobili, pasislinkus kasybos frontui, ji, siekiant sumažinti žaliavos pervežimo atstumus, bus perdislokuojama arčiau gavybos darbų fronto. Išsijota produkcija realizuojant į autosavivarčius pakraunama frontaliu krautuvu. Apvandenintas naudingas klodas bus kasamas atskira gavybos pakopa nuo sauso naudingo klodo pado ekskavatoriumi ir supilamas į pylimus nusivandeninti. Pagaminta produkcija bus laikinai sandėliuojama karjero iškasoje ir po to realizuojama. Žaliavos transportavimui gavybos vietoje nereikės papildomai tiesti kelių - autotransportas judės sutankintu, nuprofiluotu naudingo klodo paviršiumi. Apie 50% nuo bendro iškasto smėlio ir žvyro kiekio

karjere bus išsijojama mobiliu žvyro sijojimo įrenginiu. Sijojimo įrenginys, stengiantis sumažinti iškastos žaliavos pervežimo iki jo atstumus, dirbs greta kasavietės, o kasybos darbų frontui pasislinkus, jis bus perdислоkuojamas arčiau gavybos darbų fronto. Sijojimo įrenginio našumas, priklausomai nuo sijojamos medžiagos sudėties, siekia iki 120- 150 m³ žaliavos per valandą. Metinės žaliavos sijojimo darbų apimtys sudarys 20000 m³/metus, bendra metinė darbų trukmė- 167 h. Frakcionuojant žvyrą susidarys apie 11,2 % \geq 16 mm gargždo frakcijos , kuri bus laikinai sandėliuojama iškasoje. Iš jos bus gaminama skalda (fr. 16/45/56 mm.). Smulkinimą planuojama atlikti trupintuvu (našumas 350 t/val.). Trupintuvas bus atvežamas susikaupus pakankamam kiekiui trupinimui tinkamos žaliavos. Metinės žaliavos trupinimo darbų apimtys sudarys 2240 m³/metus, bendra metinė darbų trukmė- 13 h Paruošta produkcija (smėlis, žvirgždas, gargždas, natūralus žvyras) į automobilius MAN 19.463 (su 27 t keliamos galios, 15 m³ talpos triaše puspriekabe) bus pakraunama frontaliu krautuvu. Visos metinės produkcijos išvežimui reikės 2667 automobilio MAN 19.463 reisų (14 reisų per darbo dieną). Produkcijos išvežimui iš gavybos bei pirminio perdurbimo vietos tiesti papildomų kelių nereikės- bus naudojamos jau esančiu žvyruotu vietinės reikšmės keliu, vedančiu link afaltuoto rajoninės reikšmės kelio Molėtai – Žalvariai.

Gavyba bus vykdoma specialiai žvyro gavybai bei sijojimui skirtais mechanizmais, kurių veiklai reikalingas tik dyzelinas. Dyzelinas karjere saugomas bei sandėliuojamas nebus. Dyzelinas į karjerą bus atvežamas saugiose kuro transportavimui pritaikytose talpose, ribotais kiekiais ir iš jų į mobilių mechanizmų kuro bakus bus išsiurbiamas šiuose mechanizmuose jų gamintojų sumontuotais kuro siurbliais, tam specialiai įrengtoje vietoje (aikštelėje) su kieta danga. Prie technikos užpylimo kuru bei saugojimo nedarbo metu aikštelės bus du konteineriai - vienas su sorbentu avarinių dyzelinio kuro išsiliejimų padarinių likvidavimui (surinkimui), antras užteršto sorbento laikinam sandėliavimui, iki jis bus išvežtas specializuotam pavojingų atliekų tvarkytojui. Metinėms gavybos apimtims atlikti bus sunaudojama 19,46 t dyzelino.

Stacionarių oro taršos šaltinių PŪV teritorijoje nėra ir nenumatoma įrengti. Pagal atliktus išmetimų iš mobilių taršos šaltinių skaičiavimus, atliekant metines gavybos darbų apimtis į aplinkos orą per metus maksimaliai pateks 1,73 t teršiančių medžiagų, iš jų CO - 1,02 t, NO_x - 0,28 t, C_nH_m - 0,37 t, SO₂ - 0,02 t, kietų dalelių - 0,04 t.

Kasant žvyrą jokių gamybos atliekų nesusidarys. Nuodangos padermės (dirvožemis, piltas gruntas, stipriai molingas žvyras bei priesmėlis) iki rekultivacijos pradžios laikinai bus sandėliuojamos kasybos sklypo pakraščiuose. Į pylimus sustumtas dirvožemis ribos triukšmo ir dulkių sklaidą aplinkoje. Dirvožemio pylimus, kol jie bus vėl panaudoti pagal paskirtį, t. y. rekultivuojant iškastą telkinio plotą, numatoma apželdinti žole, taip dirvožemį apsaugant nuo išplovimo ir išpustymo.

Informacijoje atrankai pateikti triukšmo lygio skaičiavimai. Buldozeriui dirbant telkinio pakraštyje dirvožemio nuėmimo ir sustūmimo į 3 m aukščio pylimus darbų metu ekvivalentinis triukšmo lygis ties artimiausia gyvenamąja sodyba bus 34,69 dB ir neviršys Lietuvos higienos normos HN 33:2011 leidžiamo 55 dB ekvivalentinio leidžiamo triukšmo lygio. Bendras ekvivalentinis triukšmo lygis (apskaičiuotas priėmus, kad suformavus pylimą nuodangos nuėmimo darbus vykdys visa turima gavybos ir žaliavos transportavimo įranga, vienu metu nutolusi nuo artimiausios gyvenamos sodybos tuo pačiu minimaliu atstumu, esant palankiausioms garso sklidimo sąlygoms) artimiausioje gyvenamojoje teritorijoje siektų 30,65 dB. Toks bendro triukšmo lygis nesiekia foninio (35 dB) triukšmo lygio. Suminis triukšmo lygis ties artimiausia gyvenama sodyba, įvertinus eksploatuojamo karjero bei PŪV sukeltą suminį triukšmą, įskaitant ir sunkiasvorių automobilių žaliavos išvežimo metu sklaidžiamą triukšmą, maksimaliai gali siekti 24 dB.

Lygiagrečiai telkinio eksploatacijai, etapais bus vykdoma išeksploatuotų kasybos sklypo dalių rekultivacija. Dalyje telkinio pilnai iškasus smėlį ir žvyrą, iškastame karjero plote šlaitai nulėkštinami iki 14 – 20°, tam panaudojant sklypo pakraščiuose laikinai sandėliuojamus nuodangos gruntuos, ant jų paskleidžiamas dirvožemio sluoksnis, pasėjama žolinė augalija bei pasodinami miško medžiai. Karjero dugne, iškasus apvandenintą naudingą iškasėną, bus suformuojami

stabiliais nulėkštintais kranto bei priekrantės dugno šlaitais atviro vandens telkinukai. Naujas telkinio plotas pilnai išekspluatuotas bei rekultivuotas bus per 15 metų.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas – Artimiausia „Natura 2000“ saugoma teritorija yra Labanoro regioninis parkas (LTMOL0010), esantis apie 4 km į šiaurės rytus nuo planuojamos naudoti teritorijos. Esant tokiam atstumui PŪV neturės jokio poveikio šioms teritorijoms, todėl veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriuje, Metalo g. 11, Utena, 207 k., tel. (8 389) 69369.

6.2. Užsakovas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame Tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir data.

6.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

6.4. Veiklos vykdytojas bet koku atveju privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reglamentavimui.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. PŪV vieta nėra saugomoje ar gamtinio karkaso teritorijoje, nepatenka į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją ar artimą jai aplinką. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Įvertinus PŪV vietą ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis gamtinėms, kultūros paveldo vertybėms ir saugomoms teritorijoms nenumatomas.

7.2. Kasant žvyrą jokių gamybos atliekų nesusidarys. Nuodangos padermės iki rekultivacijos pradžios laikinai bus sandėliuojamos kasybos sklypo pakraščiuose. Dirvožemio pylimus iki jie bus panaudoti rekultivuojant iškastą telkinio plotą, numatoma apželdinti žole, taip dirvožemį apsaugant nuo išplovimo ir išpustymo.

7.3. Stacionarių oro taršos šaltinių PŪV teritorijoje nenumatoma. Aplinkos oro tarša galima tik iš telkinyje dirbančių mobilių mechanizmų bei transporto priemonių. PŪV už kasybos sklypo ribų neturės reikšmingo poveikio oro kokybei.

7.4. Dyzelinas karjere saugomas bei sandėliuojamas nebus, į karjerą bus atvežamas saugiose kuro transportavimui pritaikytose talpose, taip išvengiant galimos dirvožemio, žaliavos ir gruntinio vandens taršos.

7.5. Pagal informacijoje atrankai pateiktus skaičiavimus PŪV keliamas triukšmas artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ reglamentuojamų lygių.

7.6. Informacijoje atrankai numatomos priemonės neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti ir poveikiui sumažinti, tarp jų: triukšmo ir oro taršos prevencijai ir mažinimui numatoma sukasti iki 3 metrų aukščio nuodangos grunto pylimus; dulkėtumo susidarymo mažinimui, esant sausrui karjero kelius planuojama laistyti vandeniu; dulkejimo sumažinimui išvežančių produkciją savivarčių kėbulus numatoma uždengti tentais.

8. Priimta atrankos išvada – atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankai pateiktą informaciją UAB „Bebrusai“ planuojamai ūkinei veiklai – Molėtų rajono savivaldybės Rimučių II smėlio ir žvyro telkinio naujo ploto naudojimui – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, rengėjas bei planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-11-21 RAŠTO NR. (28.5)-A4- 12010
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Molėtų rajono savivaldybės administracijai,

Vilniaus g. 44, 33140 Molėtai
Tel. (8 383) 54 761, faks. (8 383) 51 442
El. p. savivaldybe@moletai.lt

Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos

Molėtų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai

Vilniaus g. 9, 33144 Molėtai
tel.: (8 383) 51185, faks. (8 383) 51701
el. p.: moletai.pgt@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos

Utenos skyriui

Utenio g. 5, 28248 Utena
Tel./Faks. (8 389) 59748
El.p. utena@heritage.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos

Utenos departamentui

S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, 28240 Utena
tel./faks. (8 389) 61941
el.p. utena@nvsc.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui

el. p. utena@urd.am.lt